

PRO QUO BONO

Kdo je medicinska sestra? Kakšna je njena vloga v sodobnem zdravstvu? V sredo, 21.04.2010 je Florence sindikat medicinskih sester – Pergam organiziral problemsko konferenco zaradi potrebe po osvetlitvi trenutnega položaja medicinskih sester, izpostavitvi problematike standardov in normativov ter seveda orisati prihodnost poklica medicinske sestre. V ta namen so se povabili odzvali mag. Zdenka Tičar, podsekretarka v Sektorju za razvoj in koordinacijo sistema zdravstvenega varstva Ministrstva za zdravje, g. Samo Fakin, dr.med., generalni direktor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ga. Marija Verbič, ravnateljica Srednje zdravstvene šole Ljubljana, ga. Darinka Klemenc, predsednica Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije, ga. Monika Ažman, izvršna sekretarka ZZBNS, ga. Jelka Drobne in ga. Barbara Velkov Rozman iz Centra za poklicno izobraževanje, prim. Matija Cevc, dr.med., predsednik Sindikatov v zdravstvu Slovenije Pergam, ga. Tatjana Labernik, vodja pravne službe KSS Pergam.

Prehod v nov plačni sistem je v vsej svoji lepoti razgalil razkorak med formalnim izobraževanjem in kadrovsko politiko, ki ni mogla ali ni hotela slediti usmeritvam stroke. Srednjim medicinskim sestram in zdravstvenikom so se odvzela pooblastila za dela, ki so ga opravljali vrsto let, dela, za katera imajo kompetence, pridobljene z večletnimi izkušnjami, usposabljanjem, izobraževanjem, formalnim in neformalnim. Posamezniku se upravičeno zastavi vprašanje, zakaj je še do včeraj cenjen profil z zakladnico znanja in bogatimi izkušnjami, danes povsem diskvalificiran? Ali je bila njihova usposobljenost vse do danes vprašljiva in so bili bolniki nevede vrsto let ogroženi? Ne, seveda ne. Vzemimo si trenutek in se pogledimo v razloge za njihovo odvečnost. V Sloveniji je leta 2008 opravljalo poklic medicinske sestre nekaj manj kot 17.000 oseb. Upoštevajoč to številko smo povsem primerljivi z EU po številu medicinskih sester na prebivalca. Po direktivah EU pa naj bi bila edina prava medicinska sestra diplomirana medicinska sestra. Sedaj je slika popolnoma drugačna. Če upoštevamo dejstvo, da je diplomiranih medicinskih sester približno 5.500, se naenkrat najdemo na evropskem repu po številu medicinskih sester na prebivalca in stihijski potrebi po pridobivanju visokošolsko izobraženega kadra. In kako narediti prostor za sledenje direktivi EU? Srednješolsko izobražen kader z bogatimi izkušnjami nadomestiti z visokošolsko izobraženim kadrom, ki (še) nimajo prepotrebni izkušenj na strokovno zahtevnih oddelkih, razmejiti dela in naloge, ter izgovarjati se, da diploma sama po sebi pomeni večjo kakovost opravljenega dela. Omenjene vrstice nikakor niso napad na diplomirane medicinske sestre, saj jih cenim, ampak kreatorjem obstoječega stanja.

Seveda ne moremo mimo kršitve načela enako plačilo za enako opravljano delo na primerljivih delovnih mestih. Na vseh oddelkih ni mogoče zaradi že omenjene neustrezne kadrovske politike razmejiti dela in naloge. Tako smo se znašli v situaciji, ko imamo veliko visoko strokovno usposobljenega kadra z dolgoletnimi izkušnjami in srednješolsko izobrazbo v zahtevnih kliničnih okoljih in malo visoko strokovno izobraženega kadra, ki opravljajo isto

delo za občutno razliko v plačilu. Sledili bi lahko zgledu v šolstvu in vzgoji, ko so z zakonom predvideli spregled izobrazbe. In takšen je bil tudi predlog ZSJS Pergam

Pravijo, da je za vsakega izmed nas en kamen vzidan v bolnišnico. Ker zdravje predstavlja največjo človeško vrednoto, se arhitekti javnega zdravstva vprašajte: ali želite ob bolniški postelji zdravstveno osebje, ki sme, ali ki zna?

Kot kaže, bo razprava še burna in dolgotrajna, veliko je še vprašanj, o katerih več naslednjic. V tej zgodbi, ki ji ni videti konca, postajamo počasi poraženci vsi, vlada, zaposleni, bolniki Pro qou bono.